

Syntaksøvelse

Helsætningen bliver til en ledsætning, når man sætter den ind efter udtryk som *vidste du, at*. Derfor må man flytte centraladverbiet (ex 1). Og man må også flytte et foranstillet adverbial eller en foranstillet ledsætning hen sidst eller som centraladverbium (ex 2 og ex 3):

ex 1:

Jyderne køber **i gennemsnit** kun for 7 kr. agurkesalat om året,
s v a
mens københavnere køber for 10 kr.

Vidste du, at jyderne **i gennemsnit** kun køber for 7 kr. agurkesalat om året,
s a v
mens københavnere køber for 10 kr.

ex 2:

Når man nyser, stopper ens hjerte (0) i et millisekund.
v s (a)

a) Vidste du, at ens hjerte (0) stopper et millisekund, **når man nyser**?
s (a) v

b) Vidste du, at ens hjerte, **når man nyser**, stopper et millisekund?
s (a) v

Hvis der er flere helsætninger, skal de omskrives med *og at/men at*:

ex 3

Et menneske ud af 40 er psykopat - de fleste af dem er mænd.

Vidste du, at et menneske ud af 40 er psykopat - **og at** de fleste af dem er mænd

Kræft og hjerte-kar-sygdom topper dødslisten i Vesten. På verdensplan er det infektioner der topper listen.

Vidste du, at kræft og hjerte-kar-sygdom topper dødslisten i Vesten, **men at det på verdensplan** er infektioner, der topper listen

Lav sætningerne om sammen med din nabo. Gør det først mundtligt, hvor I skiftes til at tage en sætning fra hhv. side 2 og 3. Og skriv derefter nummer 2, 5, 6, 10, 14, 18 og 26.

Sæt sætningerne ind efter:

Var du klar over at/har du nogensinde tænkt over at/vidste du at/tror du på at

1. 8% af et voksent menneskes vægt er blod.
2. Når det er tåget vejr, kører bilisterne op til 50% hurtigere, end de selv tror.
3. Verdens ældste mumie er 9000 år gammel. Den stammer fra Jeriko i Mellemøsten.
4. Børn på 6 år ler ca. 300 gange dagligt. Voksne har under 100 daglige grin.
5. Når de taler med mænd, ler kvinder 127 pct. mere end mændene.
6. I gennemsnit lyver vi to gange om dagen. Vi lyver specielt, når vi taler i telefon. Og kun hver syvende løgn bliver opdaget.
7. Bare 7 minutter tager det et gennemsnitsmenneske at falde i søvn!
8. Folk der snorker er oftere indblandet i trafikuheld end andre ikke-snorkende trafikanter.
9. Gamle vrede mænd har tre gange større risiko for at dø af et hjerteanfald.
10. Mennesket har over 600 muskler og de udgør ca. halvdelen af vores kropsvægt.
11. Ældre mennesker har større ører og næse end yngre, men det er kun nogle få millimeter.
12. På et døgn trækker mennesket typisk vejret 16 gange i minuttet. Hård fysisk aktivitet kan dog tvinge kroppen op på 80 vejrtrækninger i minuttet.
13. Flere mennesker bruger blå tandbørster end røde.

Sæt sætningerne ind efter:

Var du klar over at/har du nogensinde tænkt over at/vidste du at/tror du på at

14. Hvert år brækker 14 englændere deres tær, mens de tager sokker på (2006).
15. Mænd får oftere hikke end kvinder.
16. I løbet af et liv vil et gennemsnitsmenneske komme til at spise omkring 70 forskellige insekter og 10 edderkopper.
17. 13 personer dør på verdensplan hvert år af nedfaldende slik- og sodavandsautomater.
18. Hvis resten af kroppen voksede lige så meget som håret, ville mennesket blive ca. 85 meter høj.
19. Ca. 45% af alle mennesker kigger i andre folks toiletskabe.
20. Ca. 35% af alle verdens kvinder har kastet en sko efter en mand.
21. Amerikanerne spiser cirka 400000 kvadratmeter pizza om dagen - 36 procent af pizzaerne er med peperoni.
22. 185.000 personer prøvede at ringe til præsident Clinton hvert år, mens han sad som præsident.
23. På en dag tager gennemsnitsmennesket ca. 18.000 skridt.
24. Amerikanske psykologer har regnet ud, at børn i USA har set over 8.000 mord i fjernsynet, inden de er fyldt tretten år (2001).
25. Kvinder har i gennemsnit 11.000 hår på benene og 2.500 hår under armene.
26. Dine fingernegle gror tilsammen 28 meter gennem hele dit liv. Fingernegle gror hurtigere end tånegle.